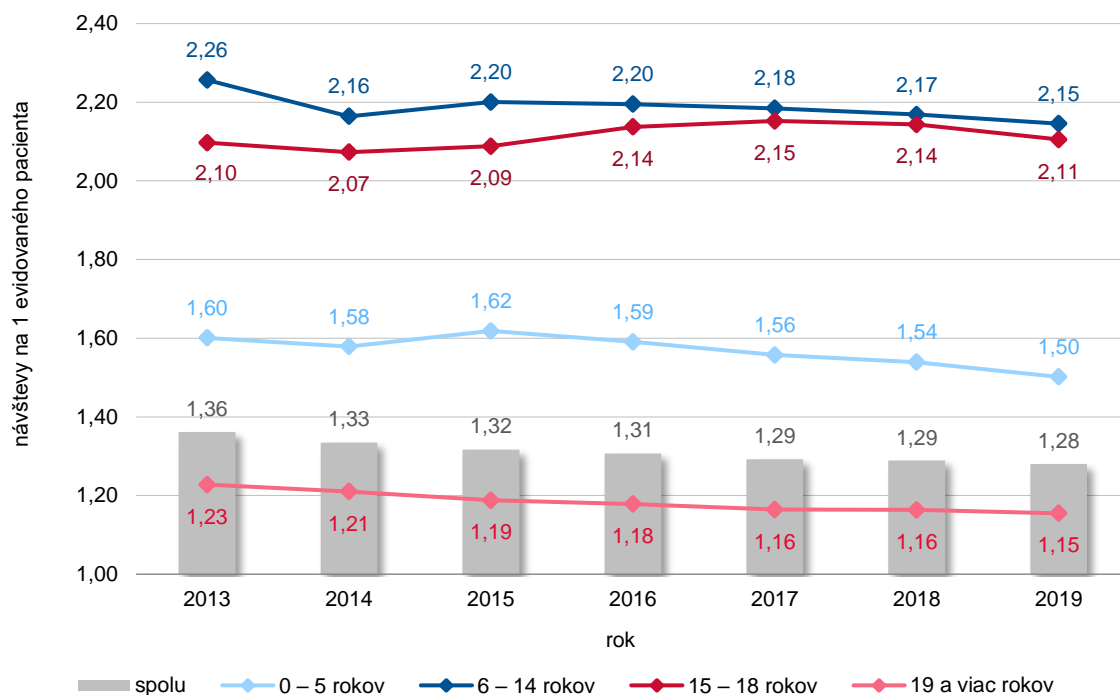

Zubnolekárska starostlivosť v Slovenskej republike 2019

Správa a tabuľkové výstupy informujú o činnosti **ambulancií zubného lekárstva a stomatologickej starostlivosti o deti, dorast a dospelých**. Prináša údaje o **počte evidovaných osôb** a osôb, ktoré absolvovali **preventívnu zubnolekársku prehliadku**. Vypovedá o **indexe orálneho zdravia** 12-ročných a 15-ročných detí a počte výkonov zubného lekárstva. **Zdrojom údajov** je ročný výkaz o činnosti ambulancie zubného lekárstva A (MZ SR) 8-01 a Ročný výkaz o jednodňovej starostlivosti J (MZ SR) 1-01. Návratnosť výkazov bola 85,0 %.

Zubní lekári na Slovensku v roku 2019 evidovali 5 113 433 pacientov a nahlásili 6 546 778 návštev v ambulanciách. Pacienti navštívili stomatologické ambulancie priemerne 1,28-krát ročne, najnavštevovanejšie boli ambulancie v Trenčianskom (1,39), Prešovskom (1,38) a Bratislavskom kraji (1,31). Pri porovnaní s minulými rokmi je viditeľný klesajúci trend počtu návštev pacienta v stomatologickej ambulancii (G 1).

G 1 Vývoj počtu návštev v ambulancii na 1 evidovaného pacienta podľa vekových skupín

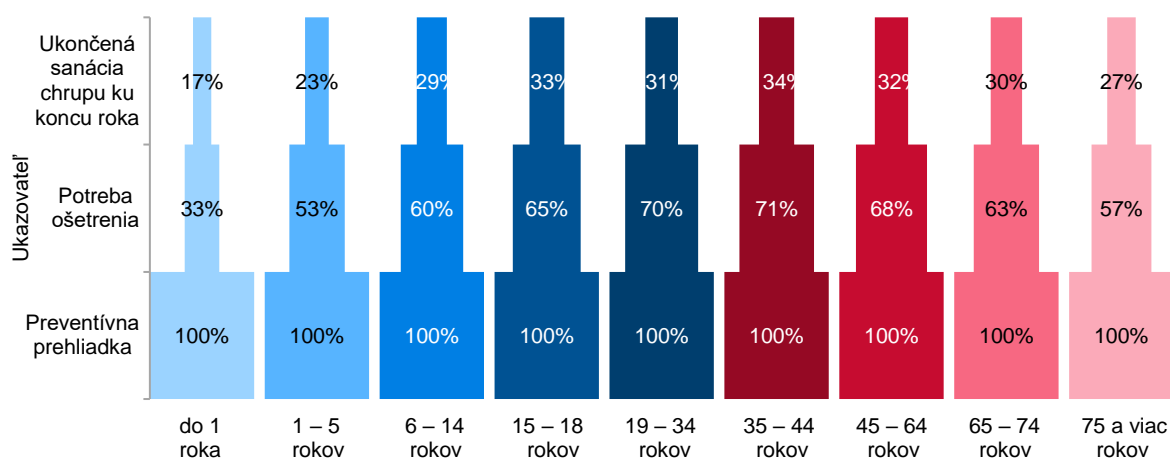
V publikačných tabuľkových výstupoch (XLSX, ODS) je tento graf uvedený pod označením G 3 (Hárok T2).

Pacienti do 18 rokov, ktorí majú poisťovňou hradené až 2 preventívne prehliadky ročne, navštívili stomatologickú ambulanciu najčastejšie vo veku 6 – 14 rokov (2,15-krát ročne). Dospelí pacienti, ktorí majú hradenú iba jednu preventívnu prehliadku, ročne navštívili ambulanciu najčastejšie vo veku 45 – 64 rokov (1,27-krát ročne).

Preventívnu prehliadku v roku 2019 absolvovalo 52 % evidovaných pacientov. Najčastejšie absolvovali preventívnu prehliadku pacienti z Trenčianskeho (57 %) a Prešovského kraja (56 %). So zreteľom na vek bolo najviac preventívnych prehliadok vykonaných u detí a s vyšším vekom ich počet klesal. Z evidovaných 1 až 5-ročných detí absolvovalo preventívnu prehliadku 79 %, u starších 6 až 14-ročných bola preventívna prehliadka realizovaná u 73 % evidovaných detí a vo veku 15 až 18 rokov u 63 % evidovaných detí. Dospelí pacienti prišli na preventívnu prehliadku najčastejšie vo veku 45 až 64 rokov (54 %), najmenej často pacienti vo veku 75 a viac rokov (29 %).

Z celkového počtu tých, ktorí absolvovali preventívnu prehliadku, bolo potrebné ošetriť chrup u 66 % pacientov a u 31 % bola ukončená sanácia chrupu ku koncu roka. Potrebu ošetrovania si najčastejšie vyžiadali chrup u pacientov vo veku 35 až 44 rokov (71 %) a vo veku 19 až 34 rokov (70 %). Najmenej častá bola potreba ošetrovania u pacientov do 1 roka (33 %), 1 až 5 rokov (53 %) a 75 a viac rokov (57 %) (G 2).

G 2 Podiel ošetrovaných pacientov ktorí, absolvovali preventívnu prehliadku podľa vekových skupín ¹⁾

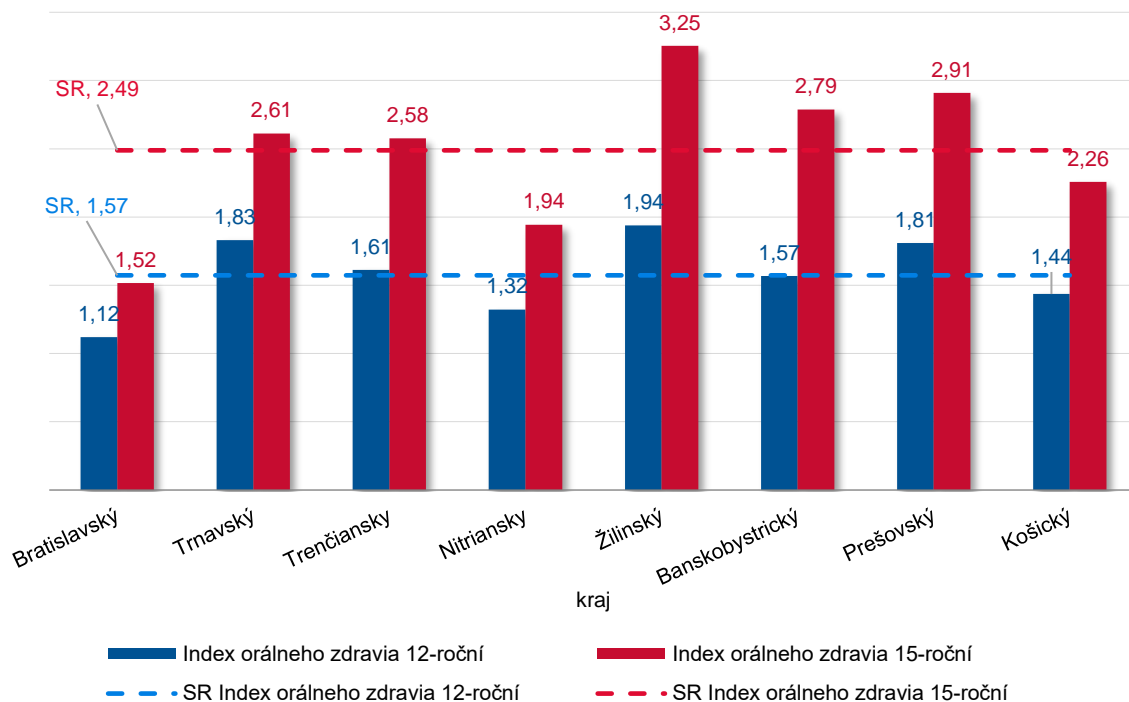

¹⁾ Napríklad z pacientov vo veku 6 – 14 rokov, ktorí absolvovali preventívnu prehliadku, potrebovalo ošetrovanie 60 % a u 29 % bola ku koncu roka ukončená sanácia chrupu.

V publikačných tabuľkových výstupoch (XLSX, ODS) je tento graf uvedený pod označením G 4 (Hárok T3).

Zo všetkých päťročných detí, ktoré boli v roku 2019 v systematickej starostlivosti zubnej ambulancie, bolo bez zubného kazu 43,61 %. U dvanásťročných a pätnásťročných detí bol sledovaný aj index orálneho zdravia, ktorý vyjadruje pomer počtu pokazených, plombovaných a extrahovaných trvalých zubov detí k počtu evidovaných detí v tomto veku. Index orálneho zdravia u dvanásťročných detí dosiahol hodnotu 1,57, čo nadväzuje na pokles hodnoty indexu a teda zlepšujúce sa orálne zdravie za posledné roky. Pri porovnaní podľa územia sídla ambulancie bola najnižšia hodnota indexu v Bratislavskom kraji (1,12), najvyššia v Žilinskom (1,94) a Trnavskom kraji (1,83). Index orálneho zdravia u pätnásťročných detí v porovnaní s minulými rokmi tiež klesol a dosiahol hodnotu 2,49. Pri porovnaní indexu podľa územia sídla ambulancie bola najnižšia hodnota v Bratislavskom kraji (1,52), najvyššia v Žilinskom (3,25) a Prešovskom kraji (2,91) (G 3 a G 4).

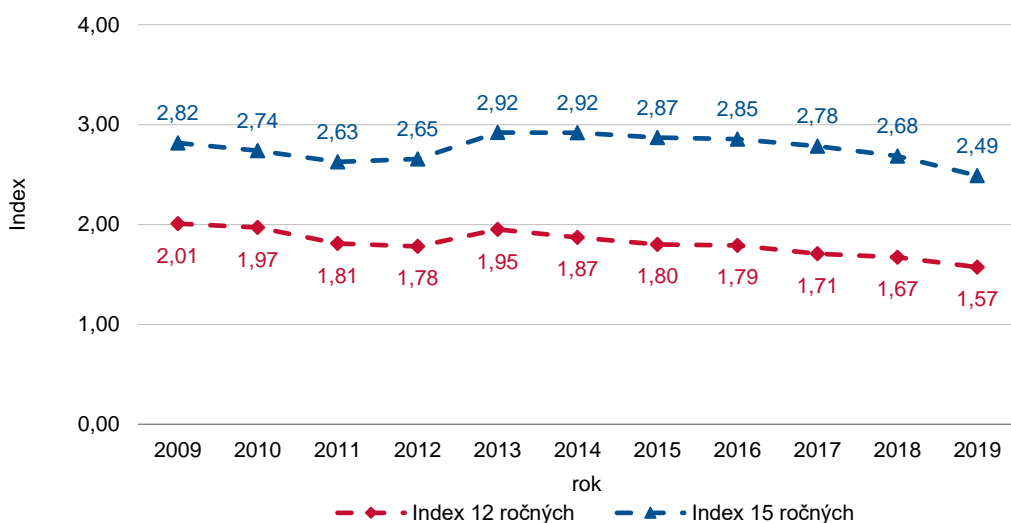
G 3 Index orálneho zdravia u 12-ročných a 15-ročných detí v krajoch SR za rok 2019

Poznámka: Index orálneho zdravia je pomer počtu pokazených, plombovaných a extrahovaných trvalých zubov detí k počtu evidovaných detí v tomto veku.

V publikačných tabuľkových výstupoch (XLSX, ODS) je tento graf uvedený pod označením G 8 (Hárok G8).

G 4 Vývoj indexu orálneho zdravia u 12-ročných a 15-ročných detí

Poznámka: Index orálneho zdravia je pomer počtu pokazených, plombovaných a extrahovaných trvalých zubov detí k počtu evidovaných detí v tomto veku.

Tento graf vychádza z grafov G 6 a G 7, ktoré je možné nájsť v publikačných tabuľkových výstupoch (XLSX, ODS) na hárkoch T 7 a T 8.

Najčastejším ambulantným výkonom v roku 2019 bolo liečenie parodontopatií a mäkkých tkanív (3 049 929 výkonov), nasledovali výplne (2 763 154) a extrakcie zubov (667 729). Pri prepočte na počet evidovaných pacientov má počet výplní aj extrakcií zubov za posledné roky klesajúcu tendenciu, počet liečení parodontopatií a mäkkých tkanív naopak narastá.

V rámci jednotňovej zdravotnej starostlivosti v odboroch zubného lekárstva bolo v roku 2019 operovaných 5 146 pacientov, z čoho bolo 444 detí a 4 702 dospelých. U detí išlo najčastejšie o extrakcie viacerých zubov v celkovej anestézii (180 operovaných) a operačnú extrakciu retinovaných a semiretinovaných zubov (124). U dospelých prevládali operačné extrakcie retinovaných a semiretinovaných zubov (1 354 operovaných), dentoalveolárne chirurgické výkony v lokálnej anestézii u geriatrických a rizikových pacientov vzhľadom na interné ochorenie (776) a extrakcie viacerých zubov v celkovej anestézii (500).

Podrobnejšie údaje k tejto téme sú obsiahnuté v štatistických výstupoch zverejnených na http://www.nczisk.sk/Statisticke_vystupy/Tematicke_statisticke_vystupy.